

INFORMACE

DT: 336.1

klíčová slova: veřejné finance – konference VŠE

Konference „Teoretické a praktické aspekty veřejných financí“ 2001

1. Úvod

Katedra veřejných financí Vysoké školy ekonomické v Praze uspořádala na konci března 2001 pod již tradičním názvem „Teoretické a praktické aspekty veřejných financí“ mezinárodní konferenci za účasti širší ekonomické obce. Hlavní částí bylo jednání v plenárním zasedání s hlavními hosty konference Stephenem J. Baileym a Vladimírem Špidlou. Méně rušnou, ale zato velmi rozvětvenou částí konference se stala dvoudenní jednání v sekcích (pátek 30. a sobota 31. března). Tato jednání se úžeji specializují na danou oblast veřejných financí s upřesněním předem zvoleného tématu, což umožňuje zprostředkovat různé náhledy na danou problematiku. Hlavním tématem letošní konference se stalo rozšíření EU ve vztahu k daňové harmonizaci, fiskální samostatnosti, strukturálním fondům a veřejnému dluhu.

2. Plenární zasedání

Krátce po zahájení konference vystoupil jako hlavní referující *Stephen J. Bailey* z Glasgow Caledonian University s příspěvkem: „Vouchers as an Alternative Public Service Delivery System“ (Kupony jako alternativní systém poskytování veřejných služeb). Ve svém příspěvku se věnoval analýze koncepce kuponů. Upozornil na rozdíl mezi kupony v soukromém a veřejném sektoru a mezi explicitním a implicitním kuponem. Jeho vystoupení dále zahrnovalo přehled argumentů pro kupony a proti nim, a to od ideologických a teoretických argumentů až po populistické a pragmatické argumenty. Na základě své analýzy – která může být použita také k vytváření, úpravám a hodnocení jednotlivých systémů kuponů – prezentoval novou definici kuponů na veřejné služby.

Profesor Bailey svým příspěvkem nastínil základní rámec pro další diskuzi o problémech fiskální decentralizace a efektivnosti rozhodování v rámci veřejného sektoru; ta probíhala zejména v sekci A.

Po krátké přestávce následovalo vystoupení ministra práce a sociálních věcí *Vladimíra Špidly*. Ve svém vystoupení věnovaném problematice důchodové reformy se v první části zabýval reformou důchodového systému v ČR a ve druhé části odpovídal na otázky účastníků konference.

V první části svého vystoupení vyšel Vladimír Špidla z teze, že Česká republika není ostrov, tzn. že není uzavřena, a tudíž lze nejen se vstupem do Evropské unie očekávat příchod a odchod lidí, kteří u nás budou pracovat, a tím i platit příspěvky sociálního zabezpečení v tom období, kdy do důchodového věku přejdou současné nejsilnější ročníky. V tomto příspěvku zaujal mimo jiné poznatek z etické části reformy, totiž že se stárnutím obyvatelstva klesá i inovační schopnost populace. V části zabývající se reformou systému sociálního zabezpečení zopakoval Vladimír Špidla vládní stanovisko, že současný systém sociálního zabezpečení je při reformách navrhovaných ČSSD udržitelný.

Do diskuze, v níž Vladimír Špidla reagoval spíše na určité specifické body reformy připravované vládou, se se svým názorem a příkladem Velké Británie zapojil i předchozí řečník, profesor Bailey.

3. Jednání v sekcích

Jednání konference dále pokračovalo podle zaměření jednotlivých příspěvků v příslušných sekcích; tato forma jednání umožňuje zaměřit se hlouběji na danou oblast a soustředit odbornou diskuzi.

V pátek a v sobotu probíhala v sekci A s názvem *Rozšíření EU a problém daňové harmonizace, managementu veřejných výdajů, analýzy veřejných projektů a programů, rozpočtových deficitů a veřejného dluhu* pravděpodobně nejširší diskuze za účasti našich a zahraničních odborníků. Rozebráno bylo veřejné zadlužení v Polsku, Chorvatsku, v České a Slovenské republice, financování státního rozpočtu ve Slovinsku, Estonsku a Bulharsku s přihlédnutím na rozšiřování EU. Někteří účastníci zahrnuli do svého příspěvku i oblast financování sociálního zabezpečení a vzájemný vliv globalizace a federálního uspořádání na systém sociální péče a pomoci.

Téměř celý den byl věnován daňové teorii a praxi, například oblíbenému tématu paušální daně (na případu Slovenska), vlivu harmonizovaných spotřebních daní na změny DPH před vstupem ČR do EU či problematice ekologických daní. Podrobně byly rozebrány vlivy a příčiny veřejného zadlužení na ekonomiku. Část příspěvků byla věnována dopadu zadlužení státu a stavu vybírání daní na finanční trhy.

Pro soustředění příspěvků do rozšířené sekce A nebyla letos otevřena sekce B.

Většina referentů odborné sekce C *Rozšíření EU a strukturální fondy* se zabývala čerpáním z těchto fondů, předvstupními programy EU a změnami společné hospodářské a sociální soudržnosti v rozšiřující se Evropské unii.

Předmětem diskuze sekce D *Fiskální decentralizace – teoretické a praktické aspekty* bylo porovnávání dlouhodobé stability fiskální decentralizace v Austrálii a v Rusku, reformy financování municipalit v Polsku, na Ukrajině a ve Francii, drobného podnikání v regionech Kazachstánu, ale také v ČR.

Zajímavé bylo hodnocení efektivnosti veřejné správy v regionech, návratnosti vzdělávání, ale i teorie a praxe fiskálního federalizmu v podmínkách Evropské unie. Rozebrány byly i možnosti jednotlivých daní při financování regionů a obcí v České republice.

4. Závěr

Katedra veřejných financí vydala z konference – jako každoročně – sborník (lze ho obdržet v elektronické podobě na KVF VŠE). V současné době je již připravováno obsahové zaměření příští konference v r. 2002, plánované jako obvykle na poslední pátek a sobotu března. Příhlášky je nutné zaslat do konce ledna 2002 k rukám děkanky katedry.

David TRYTKO*

---

* katedra veřejných financí VŠE Praha (david.trytko@roedl.cz)

SUMMARY

JEL Classification: H8

Keywords: public finance – conference VŠE

The Conference „Theoretical and Practical Aspects of Public Finance“ 2001

David TRYTKO – The Prague University of Economic (david.trytko@roedl.cz)

The Public Finance department of the University of Economic in Prague (VŠE Praha) sponsored an international conference on „The Theoretical and Practical Aspects of Public Finance.“ The main topics included fiscal decentralisation, the efficiency of the public sector, EU enlargement, and the role of the EU structural funds.